

все около горната цифра. Всѣки може да си представи, какво благодѣяние е билъ този пансионъ за образователното дѣло на българитѣ въ една епоха, когато тѣхнитѣ образователни стремежи бѣха въ разгара си,—и колко е голѣма заслугата на покой-Т. Н. Минковъ въ това дѣло.

Излѣзълъ въ оставка следъ 25-годишна служба на дѣлото по образование на южнитѣ славяни, а главно на българитѣ, Т. Н. Минковъ пакъ не напусна съвършено страстно любимото си дѣло. Той се оттегли въ имението си въ Гродненска губерния, ала не на почивка, а за да открие и тамъ пригответеленъ класъ за славяни, — предимно българчета, готвещи се да постѣпятъ въ военнитѣ корпуси. Въ 1834—95 г. въ тоя пригответеленъ класъ е имало 10 ученика, отъ които 8 българчета; въ 1897—98 г. — 17 ученика, отъ които 14 бълг.; въ 1899—90 г. — 24 ученика, отъ които 19 бълг., а въ 1906 г. е имало 10 възпитаника, отъ които 6 българчета.

Нея години — на 15 мартъ 1906 г. — неуморимиятъ труженикъ, току-речи полувѣковенъ деятель по образованието на съотечественицитѣ си въ Русия, Т. Н. Минковъ, почина. Той не е вече между живитѣ, но споменътъ за заслугитѣ му е живъ и ще живѣе!

*

Стипендиитѣ, които руското правителство е отпущало за срѣдно образование на южно-слав. девиси въ Русия, сж били съсрѣдоточени въ пансиона на княгиня Левашова въ Киевъ при тѣй нареч. *Фундуклеевска гимназия*.

Както знаемъ, първи изпроси руски стипендии за български девиси още въ 1850 г. — само че не се знае на „казенный счетъ“ ли, частни ли, или „славянофилски“, — Зах. Княжески. Тоза сж стипендиитѣ за дветѣ девиси Саша Милкова и Анаст. Михова отъ Ст. Загора, които самъ Зах. Княжески довежда и настанява въ една отъ одескитѣ женски гимназии, и за които ние вече говорихме по-горе въ гл. IV, стр. 198; сжщо тамъ ние отбѣлявахме и успѣхътъ на Одеското бълг. настоятелство да издействува лично отъ Царя Освободителя въ 1869 г. 10 стипендии „за славянски девиси“, които били помѣстени въ 1872 г. въ казанія Левашовски пансионъ при Киевската Фундуклеевска девич гимназия. Но въ този пансионъ и гимназията при него сж се възпитвали още отъ 1860 г. четири български девиси — *първитѣ* негли негови питомки изъ Българско. Това сж били: Антонина Димитрова, по мжжъ Енчева, отъ гр. Варна, Иванка Стаматова отъ с. Юшенли (Варненско),